

(P-26) YENİDEN ŞİŞLİ GENÇLİK AİLE DESTEK MERKEZİ (GADEM): Bir Toplum Temelli Müdahale Merkezi Örneği

Alper Aksoy¹, Kültegin Ögel²

¹Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği

²Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Uzman Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

alper@yeniden.org.tr

GİRİŞ VE AMAÇ: Şişli Gençlik-Aile Destek Merkezi (GADEM), çocukların ve gençlerin sokakta yaşamasını ve madde kullanmasını önlemek amacıyla kurulan toplum temelli müdahale merkezidir. Çocuklara ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmeti vermek amacıyla 23 Temmuz 2004 tarihinde Teyyareci Cemal Sokak Fulya Apt. No:26/5' te kurulmuştur. Bu posterde Yeniden Sağlık ve Eğitim Derneği tarafından Şişli' de yürütülen GADEM'in tanıtımı amaçlanmıştır.

Bu proje Caritas Türkiye tarafından desteklenmektedir. Amaç ve Çalışma Biçimi: Çocukların sokakta yaşamasını ve madde kullanmasını önlemek; sokakta yaşayan çocuklar ve risk altındaki çocuklara yönelik önleme çalışmaları geliştirmek; toplumsal duyarlılığın gelişmesine katkıda bulunmaktır. Şişli GADEM'in yaptığı çalışmalar şunlardır:

- Sokakta yaşama riski altında çocuklarla çalışan kurum kuruluş ve kişileri bu çocuklara yaklaşım konusunda eğitmek ve farkındalıklarını arttırmak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmek.
- Sokakta yaşama riski altındaki çocuklara ve ailelerine yönelik uygun psikososyal destek vermek.
- Risk altındaki çocuk ve aileleriyle görüşmeler yapmak.
- Madde kullanan gençlerle ve çocuklarla görüşmeler yapmak.

Danışmanlar genellikle okulların rehber öğretmenleri, sağlık ocakları ve muhtarlar tarafından yönlendirilmektedir. Görüşmelerde daha çok bilişsel davranışçı yaklaşım ve motivasyonel görüşme teknikleri kullanılmaktadır. Depresyonu olan ya da farklı psikiyatrik rahatsızlığı olan çocuklar BRSHH ÇAMATEM bölümüne sevk edilmektedir. Ailelere ergenlik dönemlerinin özellikleri ve zor çocuklara yaklaşım ile bilgiler verilmektedir. GADEM' de bir psikolog, 2 gönüllü psikolog çalışmaktadır. Konsültasyon bir psikiyatrist tarafından yapılmaktadır.

Etkinlikler:

a. Eğitim: GADEM' in çalışmaları hakkında bilgilendirme yapmak için NTV' de, Esenler kültür merkezinde, bölgede bulunan muhtarlarla, yerel gazetelerde, Muhabe Eğitim Merkezin'de çalışanlara ve ailelere ve bölgedeki tüm rehber öğretmenler ile tanıtım ve yönlendirme toplantısı yapıldı. Bilgilendirme amacıyla alkol ve madde kullanan, şiddet eğilimi olan ve suça itilen, evden kaçan, istismara uğrayan, kendine zarar verme davranışı olan, okuldan kaçan, davranış sorunları olan çocuk ve gençler broşürlerinden Şişli bölgesi rehber öğretmenleri ve bir çok aileye dağıtıldı. Çocuk ve ailelere ulaşılabilirliği arttırmak için bölgede irtibat halinde bulunan merkezler şunlardır: Şişli Belediyesi, Muhabe Eğitim Merkezi, 10 Muhtarlık, İlköğretim Okulları, Şişli Rötarak, Beyoğlu Rötarak, CHP gençlik ve uyuşturucu ile mücadele ekibi, Şişli Sağlık Müdürlüğü, 10 Sağlık ocağı, Şişli Halkeğitim.

50 aileye Madde Bağımlılığı Anne-Baba Eğitimi ve Bilgilendirmesi ve bölgedeki 40 rehber öğretmene Gençlere ve Ailelere yönelik Madde Bağımlılığı Eğitimi ve Bilgilendirmesi yapıldı.

b. Danışmanlık: Proje başladığından beri 31 ergenle görüşülmüştür. Bu danışmanların anneleri ve babaları olmak üzere 38 aileye danışmanlık verilmiştir.

GADEM' e başvuran ergenlerin özellikleri: Şişli GADEM' e 31 ergen başvurmuştur. Başvuranların %71' i erkek %29'u ise kızdır. Ergenlerin yaş ortalaması 14.4±2.17' dir. GADEM' e gelen ergenlerin şikayetlerine baktığımızda sırasıyla %90.3 oranla alkol ve madde kullanımı, %80.6 oranla okuldan ve evden kaçma, %77.4 oranla sık sık yalan söyleme, %71 oranla şiddet içerikli davranışlar gösterme gelmektedir. Şişli GADEM' e başvuran ergenlerden %90.3'ü sigara, %71' i esrar ve %41.9' u alkol kullanmaktadır.

Başvuranlar içinde sadece bir kişi uğucu madde kullanmaktadır. TARTIŐMA VE SONUÇ: Risk altında bulunan ergenlerin erken tespit edilip gerekli müdahalenin yapılması ergenlerin madde kullanımı önlenmek açısından önemlidir. Toplum temelli müdahale merkezleri oluşturulurken okullar, sağlık ocakları ve mahalle muhtarları ile güçlü bir bağ kurulması önemlidir. Özellikle okullara verilen eğitimlerden eğitimlerden sonra vaka sayısı giderek artmaktadır. Bu da ergenlerin önceden tespit edilmesi ve önlem alınması açısından önemlidir. Ailelerin destek alacaklarını bilmeleri ve çocuklarına olan yaklaşımlarının değiştirilmesi önleme faaliyetlerinde oldukça yararlı olduğu görölmektedir. Projede karşılaşılan en büyük zorluk risk altında bulunan çocuklara ulaşılabirlik ve projenin tanıtımının sağlanmasıdır.